

אז למה שלומית בונה סוכה?

דף לימוד לסוכות – מבוסס על מאמר מאת הרב יוני לביא

האם אחרי השיא של יום כיפור והפסגות של 'כל נדרי' ו'נעילה' יש עוד לאן להתקדם? האם אחרי ימי ההתעוררות וההתחדשות הנשגבים של אלול ועשרת ימי תשובה – יש עוד שלבים נוספים בסולם? מתברר שלא רק שהתשובה לכך חיובית, אלא שכל התהליך שעברנו בארבעים הימים האחרונים הוא רק האמצעי כדי להגיע על ידו למטרה האמיתית - חג הסוכות! אכן כן, החג הזה עם הקרשים החומים, ענפי הסכך הירוקים והסדינים שפעם היו לבנים. דווקא הוא פסגת השאיפות שלנו כיהודים מאמינים. כי תהליך התיקון וההיטהרות הוא הכרחי, כמובן, אך היעד הוא החזרה אל החיים ואל העולם כדי לקדש ולהעלות אותם. לצאת אל הטבע ולבנות בו בית שהשכינה תהיה שרויה בו. זה האתגר האמיתי! והסוכה הקטנה והצנועה מלמדת אותנו כמה כללי זהב כיצד לבצע בהצלחה את המשימה המורכבת הזו.

תלמידות יקרות, שימו לב: לצד כל כלל ישנה גם נקודה למחשבה, אישית וקבוצתית, בהצלחה! ☺

מחיצות

במפגש עם החיים והעולם חייבים להעמיד מחיצות. הפתיחות היא ערך חשוב, אבל כדי שלא תהפוך לחרב פיפיות ותשטוף ללא אבחנה בזרם עכור, היא חייבת להיות מוגבלת ומכוונת למינון הנכון. יש הרבה ניצוצות מאירים בעולמו של הקב"ה שיהיה חבל אם לא נלקט ונצרך לסוכתנו, ויש דברים רעים ושלייליים שמחובתנו להישמר מהם. כמה הורים משקיעים כדי לשמור על הילדים מדברים שיפגעו בהם פיזית ויפגעו בגופם. האם הם משקיעים עשירית מהאנרגיות האלו כדי להגן עליהם מדברים שיזיקו להם נפשית או רוחנית? (הורים אחראיים לא יתנו לילד עד גיל 9 לחצות כביש לבד. האם יכול להיות שהם יתנו לו סמארטפון?!...).

בחג הסוכות האדם נקרא למצוא את המקום שלו ולהקיף אותו במחיצות. אומנם, הסגירה איננה הרמטית. להלכה מספיק "שתיים כהלכתן ושלישית אפילו טפח", כדי לסמן את הגבול בין הפנים לחוץ ולהחליט מה לברור ולקחת ומה לדחות ולהותיר בחוץ. אין צורך במחיצות מברזל אך לפחות שיוכלו לעמוד ברוח מצויה. שיאפשרו לשמור על עמדה עצמית, ולא להתכופף בפני כל רוח רעה.

1-הנקודה למחשבה: באיזה תחום בחייכן אתן נדרשות לדעתכן להציב מחיצות? מי יכול לעזור לנו לסמן את הגבולות הנכונים והמדויקים ביותר?

האושר והעושר

הסוכה נעשית מחומרים פשוטים, טבעיים וזולים. ענפים, קרשים, בד. לא צריך לקחת משכנתא כדי לקיים את המצווה כהלכתה. והמסר חד, ברור ורלוונטי מתמיד: מידת האושר והאהבה שישפנו בבית אינה תלויה במספר החדרים שיכיל, באבזור המרהיב ובסטייל העדכני שישררו בו. הם ינבעו בעיקר מן התוכן והרוח שאנחנו ניצוק לתוכו. העולם המודרני השבוי במירוץ למיליון, ובטירוף החושים של שדרוג המכונית/הסלון/הסלולארי כל כמה שנים, שלא לומר חודשים, נקרא לעצור לרגע את השיגעון, לנשום את ריח הטבע הפשוט, הטהור והמתוק, ולגלות מחדש את היחס הנכון בין האושר והעושר.

ו-הנקודה למחשבה: מה דעתכן, האם יש קשר ישיר בין אושר ועושר, האם מי שעשיר – בהכרח מאושר? כיצד נוכל באמת ליישם את דברי המשנה באבות (ד', א'): איזהו עשיר? השמח בחלקו!

לראות את הכוכבים

בין ענפי הסכך אנו משאירים חרכים מבעדם נוכל לראות את הכוכבים. כי אם לא נהיה קשורים לשמיים ומחוברים ליושב במרומים שמנחה אותנו מלמעלה, נהיה ארציים, יבשים ומנותקים. בשיגרת היומיום הלוחצת והמהירה, חייבים למצוא את המרחבים בהם נוכל לקחת פסק זמן חיוני כדי לנשום אוויר. זמנים בהם יתאפשר לנו להטעין מצברים ולהתמלא מבחינה רוחנית, כדי שלא נאבד את הכיוון שלנו בתוך העולם המבלבל הזה. השבת, החגים וזמני תפילה ולימוד יומיים הם חלונות הזדמנות כאלו. מעבר לזה כל אדם צריך למצוא את נקודות החיבור האישיות שלו, שיאפשר להשתיק את הסלולארי ואת כל הרעשים החיצוניים ולהאזין בקשב לקולות הפנימיים.

ו-הנקודה למחשבה: האם וכמה זמן אנחנו מקדישות לנקודות-חיבור רוחניות כאלו, מעבר לתפילות ולימי חג ומועד? האם תוכלו להציע רעיונות למקומות וזמנים שיהיו עבורנו 'מטען'?

דירת עראי

הסוכה איננה בית של קבע, יצוק מבטון וברזל, ששום רוח שבעולם לא תזיז אותו. היא מצטיינת בקלילות ובגמישות, ובדרכה המיוחדת מלמדת אותנו את סוד ה'עראיות'. את היכולת המופלאה להיות מסוגל כל הזמן להשתנות, להתפתח ולהשתכלל. לא להינעל על צורה אחת ולהתקבע בה לנצח. לא נדיר למצוא אנשים שכמו שהיו בבר מצווה יהיה בגיל עשרים וחמש וכך גם בגיל חמישים וחמש, מלבד תיקונים קוסמטיים ואופנתיים כאלה ואחרים. הם ישרגו כל מיני חפצים או עזרים טכנולוגיים שברשותם, אבל האישיות עצמה תישאר מודל ישן ולא עדכני. הסוכה מלמדת אותנו שזקנה, יותר משהיא עניין של גיל, היא עניין של גישה לחיים. של דינאמיות, גמישות ורצון עז להתקדם.

ו-הנקודה למחשבה: ישנו פתגם עממי האומר כי אנשים חושבים שברגע שאתה מזדקן – אתה מפסיק להתחדש, אך האמת היא הפוכה! ברגע שאתה מפסיק להתחדש – אתה מזדקן. 😊
האם תוכלו לתת דוגמא להתחדשות שחוויתן או לשינוי משמעותי ומהותי שעשיתן בחייכן? דוגמאות אפשריות לכך - תחביב חדש שגיליתן, אורח-חיים בריא ותזונה נכונה שאימצתן ועוד..

יש דברים נסתרים

צילתה של הסוכה, כך מלמדים חז"ל, צריך להיות מרובה מחמתה. כדי שנוכח תמיד, שמעבר למה שגלוי לעיניים, שניכר באור החמה - יש עוד מרחבי חיים עצומים, שנמצאים בצל, בסתר, מתחת לפני השטח. אם נאמין בקיומם ונחותר לגילויים יש סיכוי שגם נזכה להיפגש איתם. גילוי הנסתר הוא עיקרון שנכון ללימוד תורה (אותה פרשת שבוע כל שנה מחדש. האם אנו מצליחים לחשוף כל שנה רובד נוסף ודברים שלא ראינו עד היום?), למערכות יחסים עם אנשים (עד כמה אנחנו ממהרים לשפוט אנשים על פי הרושם הראשוני והחזות החיצונית?), לזוגיות, חינוך ילדים, עבודת ה' ולמה לא.

ו-הנקודה למחשבה: בראיונות עבודה ובכלל במערכות יחסים ישנה אמירה רווחת כי לרושם ראשוני – אין הזדמנות שנייה.. אנו לפעמים שופטים במהירות וללא מתן הזדמנות נוספת. האם תוכלו לתת דוגמא לאדם (קרוב/רחוק) שהיה נראה במבט ראשון טיפוס מסוג מסויים ולאחר התבוננות ממושכת וככל שהזמן חלף – גיליתן בו צדדים נוספים ומפתיעים?

הרב אשר כהן – רב שכבה ז'
Ashercohen10@gmail.com